

**JEFFREY
ROBINSON**

Grace
**KNĚŽNA
MONACKÁ**

Důvěrný a pravdivý příběh
nejkouzelnějšího páru
moderní historie

S úvodním slovem
Nicole Kidman

Jeffrey Robinson
GRACE, KNĚŽNA MONACKÁ

Jeffrey Robinson

GRACE,
KNĚŽNA
MONACKÁ

Přeložil

Viktor Faktor

Jeffrey Robinson

GRACE, KNĚŽNA MONACKÁ

Z anglického originálu *Grace of Monaco*
přeložil Viktor Faktor

Kniha původně publikovaná pod názvem
Rainier & Grace – The End Of The Fairy Tale
© Jeffrey Robinson, 1989, 1997, 2005, 2012, 2013

Vydala Metafora, spol. s r. o., v Praze roku 2014

Redakce Jana Moravcová

Korektura Květa Svárovská

Technická redakce Hana D. Benešová

Sazba Netopejr®

Tisk a vazba CPI Moravia Books s. r. o.

Vydání první

U Krbu 35

100 00 Praha 10

www.metafora.cz

Copyright © 2013 by Jeffrey Robinson

Translation © Viktor Faktor, 2014

Czech edition © Metafora, 2014

All rights reserved

ISBN 978-80-7359-844-0 (PDF)

PŘEDMLUVA

NICOLE KIDMANOVÉ

Herečku Grace Kellyovou jsem znala z filmů, jako je *Okno do dvora* a *Chyťte zloděje*, ale kněžnu Grace jsem znala jen ze zpráv pro veřejnost v podobě pohádkového příběhu, jehož jsme byli všichni svědky z druhé ruky. O jejím dětství jsem nevěděla nic. Ani o její herecké dráze coby mladé umělkyně snažící se najít samu sebe, své místo ve světě. A ještě méně jsem věděla o jejím manželství s knížetem Rainierem a jejím rodinném životě.

Když jsem začala přemýšlet, jak tuhle předmluvu pojednám, zjistila jsem, že existuje rozpor mezi Grace pro veřejnost – herečkou a kněžnou – a Grace v soukromí, matkou, manželkou, dcerou. Hlavní otázka však zněla: Co se za tímto pohádkovým příběhem skrývá? Grace byla velmi uzavřená, a to záměrně, a já to hodlala respektovat. Zároveň jsem ale chtěla napsat pravdu o jejím životě a zkušenostech.

Problém spočíval v tom, že pokaždé, když je herec požádán, aby ztvárnil nějakou skutečnou osobu, zvláště někoho tak slavného, jako byla kněžna Grace, objeví se riziko, že ho zkrátka začne jen imitovat. Což není to, co bych si přála. Proto jsem začala tím, že jsem si o ní přečetla vše, co jsem našla. Zabývala jsem se jejími rozhovory. Dívala jsem se na filmy, ve kterých hrála. Mým cílem bylo vstřebat její podstatu, abych dokázala respektovat integritu osobnosti, jíž byla, a zároveň do toho vnést ně-

jaký smysl. Ze zkušenosti jsem věděla, že nechám-li toto všechno na sebe působit, dovolím-li, aby se to do mě vsáкло, vynoří se téměř podvědomě Grace, jakou jsem si přála zpodobit. Zároveň mě vždy fascinovala nejasná hranice mezi uměním a realitou. Vzájemně se někdy překrývají. A právě zde může umělec najít výraz, jímž to přeloží do fiktivního světa filmu. Vysvětlím vám, co mám na mysli. Ve filmu je scéna, v níž se Grace snaží uspět jako kněžna a její důvěrník, otec Tucker, jí poradí, aby přistupovala ke svým povinnostem kněžny, jako kdyby hrála svoji celoživotní roli. Je to klíčový okamžik, protože právě v něm Grace zjistí, kým v Monaku je. Byl to i jeden z mých klíčů k jejímu pochopení. Utkvěl mi v paměti, protože jsem si díky němu dokázala představit, v jak složité a obtížné byla situaci. Jako hlava státu musíte jednat a musíte i hrát, a přitom si uvědomovat, že nehrajete, protože je to váš život. Ve skutečném životě se nepohybujete v postavených ateliérových dekoracích, před kamerou a lidmi, kteří vám říkají, kým být. Grace přežila obrovskou výzvu své identity: našla správnou rovnováhu mezi herečkou, matkou, manželkou a kněžnou.

A to je impozantní.

Jak jsem ji poznávala, udělala na mě velký dojem její hluboká oddanost dětem a manželovi a také to, jak se uměla o rodinu postarat. Rané mládí trávila v bohatství starých filadelfských majetků. Pak nastaly těžké chvíle při snaze stát se umělkyní a slavnou hollywoodskou hvězdou. A poté ještě větší sláva spojená s půvabným Monakem. Při tom všem zůstávala věrná svému přesvědčení, své víře, že nejdůležitější ze všeho je láska.

Byly to právě láska, soucítění a citlivost, které jí sloužily za kompas při navigaci životem. Všichni víme, že sláva a bohatství mohou být klamné a zavádějící. Ona však věděla, na čem záleží, nastavila si kompas správně a často se jím řídila. Nabádal ji, aby naslouchala svému srdci. To, že zůstávala svému srdci věrná, je podle mě

důvodem, proč měla na ostatní tak dobrý vliv. A nikde to nebylo tak patrné jako v Monaku. Přijela tam roku 1956 jako herečka Grace Kellyová, ale v roce 1962, někdy v době, kdy ji Alfred Hitchcock požádal, aby se vrátila ke hraní a přijala roli v jeho filmu *Marnie*, jednu ze stěžejních rolí snímku, nebyla už Grace Kellyovou, nýbrž kněžnou Grace.

Byla to jedinečná proměna, něco, co svět nikdy předtím neviděl. Ještě dnes můžete v Monaku cítit její přítomnost. Právě toto režisér filmu Oliver Dahan několikrát opakuje – že Grace se stala Monakem a Monako se stalo Grace. Byli neoddělitelnými a jsou neoddělitelnými i dnes. Nacházím v tom cosi krásného. V tom, kdy nějaká osoba, nějaký moment existence a nějaké místo jsou tak těsně propojené.

Začala jsem ale rovněž pociťovat i jistou prázdnotu.

Poznala jsem Grace tím, že jsem si o ní četla a studovala ji, že jsem viděla její filmy, a zároveň s tím, jak rostla má obeznámenost, se dostavil i pocit ztráty. Mám hluboký dojem, že když v roce 1982 zemřela, svět přišel o velmi mimořádnou ženu.

To, co zůstává, je zfilmovaná verze jejího života, která se kvůli filmovým požadavkům mírně odchyluje od skutečnosti, a tato biografie, která mi prozradila, jaká skutečně byla. Pokud jde o mě, snažila jsem se ve filmu udržet naživu opravdový zázrak, jímž Grace byla. A Jeffrey udělal totéž ve své knize.

Doufám, že se vám kniha i film budou líbit.

POZNÁMKA AUTORA

Na pohřbu kněžny Grace v roce 1982 shrnul jeden z jejích starých hollywoodských kamarádů Jimmy Stewart to, co mnoho lidí onoho dne v kostele již vědělo: „Měl jsem Grace Kellyovou rád. Nikoliv proto, že byla kněžnou, ale proto, že byla herečkou, nikoliv proto, že byla mojí kamarádkou, ale proto, že to byla ta nejpříjemnější dáma, jakou jsem kdy potkal. Pokaždé, když jsem se s ní setkal, vnesla do mého života, stejně jako do každého jiného, měkké, hřejivé světlo. A každé to setkání byl svým způsobem svátek.“

Když o ní roky předtím zpíval Frank Sinatra v *High Society* „Jsi senzační“, vystihl to přesně. A po letech, už po její smrti, měl znovu pravdu, když prohlásil: „Byla to prostě úžasná ženská.“

Na monackou kněžnu Grace, dívčím jménem Grace Patricii Kellyovou z Filadelfie v Pensylvánii, vzpomíná s láskou každý, kdo ji znal.

Tuto knihu jsem původně napsal v roce 1989 s plnou a bezpříkladnou spoluprací se čtyřmi lidmi, kteří ji milovali nejvíce: s knížetem Rainierem III., princem Albertem, princeznou Caroline a princeznou Stéphaníí.

Od té doby jsem ji přepracovával pro různá vydání. *Grace, kněžna monacká* je její poslední inkarnací, ale z pochopitelných důvodů bude kniha vždy věnována:

Grace (1929–1982)
Rainierovi (1923–2005)
a také
Albertovi, Caroline a Stéphanii.
Vaši rodiče byli senzační.

SVÍTÁNÍ

Když začalo slunce daleko v moři stoupat nad obzor, byl vzduch ještě chladný.

Současně s tím, jak se ráno vkrádá do koutů přístavu a barví přilehlou budovu na jahodově růžovou, mění se i odstín vodní hladiny ze světle šedé, odrazu oblohy, v neskutečnou namodralou zeleň.

Osvětluje Le Rocher, skalisko nad přístavem, vybíhající do moře v místě, kde za starobylými hradbami stojí knížecí palác. Svítí na mnohapatrové obytné domy, které lemují Třídu kněžny Grace, vedoucí podél pohádkově drahého úseku pobřeží nazývaného pláž Monte Carlo. Ozařuje staré vily navrstvené jedna za druhou na svahu kopce s výhledem na kasino, Café de Paris a Středozemní moře za nimi.

Zpočátku se všechno zdálo ploché.

Všechny barvy vypadaly vybledlé.

Ale časně ranní slunce vrhá zvláštní světlo, jaké můžete vidět jen na jihu Francie, zvláště po nočním mistralu, který odvál mračna. Je to silné, bezprašné, křišťálově jasné světlo, které oživuje barvy takovým způsobem, až si pomyslíte: Nikde jinde na zeměkouli takové nelze vidět.

Slunce dopadá na téměř nepřípravené domy. Na vteřinu je zbarví do světle růžova a oranžova. Ale sotva si toho povšimnete, je to zabarvení už zase pryč. Vzápětí vidíte červenou a žlutou a některé budovy nabudou

měkkého, sytého odstínu nazlátlého assámského čaje – zlatá je v tomto případě vhodnou barvou, zvážíte-li ceny zdejších nemovitostí.

Vzápětí spatříte nad balkony tisíce markýz – modré markýzy a růžové markýzy a vybledlé červené markýzy, které mají za sebou už mnohá léta, a jasně žluté markýzy, jež byly koupeny teprve nedávno.

Noční vlak z Barcelony staví na nádraží, na cestě k italskému pohraničnímu městu Ventimiglia. Jakýsi hlas se silným přízvukem hlásí do mikrofonu: „*Monte Carlo, Monte Carlo... deux minutes d'arret... Monte Carlo.*“ Za deset minut přijedeme do Monte Carla.“

Po vedlejší koleji vjíždí do nádraží ranní vlak z Ventimiglie při své cestě do Nice, Antibes a Cannes a nějaký muž s výrazným akcentem hlásí stejnými slovy: „*Monte Carlo, Monte Carlo... deux minutes d'arret... Monte Carlo.*“

V Hermitage a Hôtelu de Paris začala již ranní směna roznášet nejmenší croissanty na světě, které doručované v koších společně s kávou a pomerančovou šťávou stojí čtyřicet dolarů.

Nad okrajem pláže letí osamělý vrtulník.

V restauraci La Vigie na útesu za hotelem Stará pláž s růžovou fasádou ve stylu třicátých let už připravují bufetové stoly a před ním proplouvá na člunu se závěsným motorem jakýsi stařík. Dvě ženy už plavou v moři stylem čubička a po celou cestu k nejbližší bójce se spolu baví.

Podél cesty vzhůru k Le Rocheru zastřihují zahradníci růžové keře.

Z přístavu pomalu vyplouvá obrovská jachta.

Policista v důkladně naškrobené červenobílé uniformě řídí dopravu na Place d'Armes.

Kdysi slavní tenisté odpočívají u bazénu, než se vydají do Tenisového klubu, kde stráví tři hodiny prací na svém kdysi ničivém bekhendu.

Dvě docela hezké německé dívky se po noci strávené v Jimmyz vracejí do své titěrné garsonky.

Jakýsi italský mladík stojí za barem Moana, čistí si brýle a poslouchá hudbu z přenosného rádia, zatímco stejně mladý Francouz staví židle na stoly, aby bylo možné naleštit taneční parket.

Muž středního věku v modrém pracovním plášti přejíždí vysavačem po kobercích v kasinu.

Stará paní v černém kráčí úzkými ulicemi čtvrti Le Rocher ke katedrále Naší paní neposkvrněného početí, kterou však místní nazývají svatý Mikuláš.

Čtvrť je liduprázdná až na policistu, který pomalu kráčí kolem Oceánografického muzea, a kněze v černé sutaně, jenž vyšel před ranní mší z kostela na schodiště nadýchat se čerstvého vzduchu.

Stará žena v černých šatech jej pozdraví kývnutím, pokřížuje se, něco si pro sebe zamumlá a spěchá ke dvěma mramorovým deskám u oltáře.

Na jedné stojí RAINIERIVS III.

A na druhé GRATIA PATRICIA.

Znovu se poznamená křížem, krátce se zdrží, spěšně vyjde z kostela a pak se vydá k velkému nádvoří před palácem.

Vchod hlídají dva četníci, další stojí u menších postranních dveří a čtvrtý přechází po ulici, do níž brání autům ve vjezdu a parkování tlustý černý řetěz.

Stará žena v černém se zastaví na konci ulice, pohlédne na palác, ze kterého vlaje knížecí vlajka. Přikývne a opět se pokřížuje.

PROLOG

Z místa, kde Grace seděla za psacím stolem ve své slušně veliké kanceláři v nejvyšším patře věže paláce, měla ze dvou oken výhled na jachty v přístavu pod věží a na kopeček za ním – Monte Carlo.

Místnost dala vymalovat světle zeleně a světle žlutě a doprostřed umístit velkou pohovku, kterou si nechala poslat z Filadelfie. Po obou jejích stranách stály stoly s časopisy.

Na psacím stole, stolech a policích stály fotografie její rodiny ve stříbrných rámečcích a na stěnách visely malby a kresby, z nichž nejraději měla velkou olejomalbu New York City.

Hleděla na prázdný list papíru a přemýšlela o znění dopisu, jaký nikdy nechtěla napsat. Žena, která se vzdala hollywoodské slávy jako Grace Kellyová, aby se stala monackou kněžnou Grace, pak uchopila pero a nahoru svým rozvážným a velmi úhledným rukopisem napsala *18. července 1962.*

To byl teprve začátek.

Pak pokračovala: *Milý Hitchi –*

Už opravdu uplynulo dvanáct let?

V roce 1950 jako začínající ambiciózní herečka žijící v New Yorku obdržela od studia Twentieth Century Fox nabídku na černobílou kamerovou zkoušku na roli, kterou nakonec nedostala.